

Kancelaria Adwokacka

adwokat Marcin Kasperowicz

ul. Wierzbickiego 1/3a, 85-129 Bydgoszcz

tel. 502-268-005, email: m.kasperowicz@adwokatmk.pl

Bydgoszcz, dnia 23 lipca 2012 roku

Stowarzyszenie Broni Czarnoprochowej i Strzelectwa Historycznego „Dominus” z siedzibą w Pruszczu

OPINIA PRAWNA

Niniejsza opinia prawna (dalej *opinia*) została sporządzona na zlecenie Stowarzyszenia Broni Czarnoprochowej i Strzelectwa Historycznego „Dominus” z siedzibą w Pruszczu i ma na celu udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

„Czy na posiadanie broni czarnoprochowej, czarnego prochu, broni cięciwowej w postaci kusz wymagane jest pozwolenie?”

Podstawa prawna:

1. ustawa z dnia 21 maja 1999 roku o broni i amunicji (Dz.U. z 2004 roku Nr 52, poz. 525 – t.j. z późn. zm. – w dalszej części u.b.a.) wraz z aktami wykonawczymi;
2. ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz.U. z 2002 roku Nr 117, poz. 1007 z późn. zm.);

Stan faktyczny:

Stowarzyszenie Broni Czarnoprochowej i Strzelectwa Historycznego „Dominus” z siedzibą w Pruszczu jest organizacją apolityczną, otwartą na zróżnicowane opcje światopoglądowe, która działa w szczególności na podstawie przepisów ustawy z dnia 07 kwietnia 1989 roku – prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 roku Nr 79, poz. 855 – t.j. z późn. zm.). Stowarzyszenie skupia w swych szeregach członków, którym przyświeca

wspólna realizacja celów statutowych, którymi są: 1) popularyzacja strzelectwa sportowego i rekreacyjnego z udziałem broni historycznej, a w szczególności broni czarnoprochowej oraz neurobalistycznej, 2) popularyzowanie wśród społeczeństwa wiedzy na temat broni, zwłaszcza dawnej, militariów oraz historii oręża, a także działalności kolekcjonerskiej, 3) propagowanie i pielęgnacja idei patriotycznych i tradycji narodowych, 4) działalność edukacyjna, oświatowa i szkoleniowa, 5) wspieranie członków Stowarzyszenia w zakresie kolekcjonowania broni, pamiątek historycznych i pogłębiania wiedzy historycznej, 6) pomoc kolekcjonerom broni i militariów w pozyskiwaniu nowych eksponatów oraz ich opracowywaniu, przechowywaniu i konserwowaniu, 7) reprezentowanie, ochrona praw i interesów oraz koordynacja działań członków Stowarzyszenia. Realizacja celów statutowych następuje poprzez 1) systematyczne doskonalenie umiejętności strzeleckich członków Stowarzyszenia z broni historycznej, w szczególności z broni czarnoprochowej oraz neurobalistycznej, 2) udział członków Stowarzyszenia w krajowych i zagranicznych zawodach strzeleckich z broni historycznej, w szczególności zawodach strzeleckich z broni czarnoprochowej oraz neurobalistycznej, 3) organizowanie zawodów strzeleckich z broni historycznej, w szczególności z broni czarnoprochowej oraz neurobalistycznej, 4) współpraca i wzajemna pomoc członków Stowarzyszenia w uprawianiu strzelectwa historycznego, w szczególności strzelectwa z broni czarnoprochowej oraz neurobalistycznej, 5) szerzenie wiedzy w zakresie historii i tradycji strzelectwa historycznego, w szczególności strzelectwa z broni czarnoprochowej oraz neurobalistycznej, 6) działania zapewniające wyższą świadomość społeczną i bezpieczne warunki uprawiania strzelectwa historycznego, w szczególności strzelectwa z broni czarnoprochowej oraz neurobalistycznej, 7) udział członków stowarzyszenia w wystawach konferencjach i innych imprezach promujących kolekcjonerstwo broni i militariów, w tym rekonstrukcjach historycznych, organizowanie takich imprez samodzielnie lub we współpracy z innymi stowarzyszeniami o charakterze kolekcjonerskim lub historycznym, 8) rekonstrukcję broni historycznej, w szczególności czarnoprochowej oraz neurobalistycznej (łuki, kusze, balisty) na potrzeby stowarzyszenia i jego członków wyłącznie dla realizacji celów statutowych stowarzyszenia.

Stan prawny:

Zasady wydawania i cofania pozwoleń na broń, nabywania, rejestracji, przechowywania, zbywania i deponowania broni i amunicji, przewozu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przywozu z zagranicy i wywozu za granicę broni i amunicji,

jak również zasady posiadania broni i amunicji przez cudzoziemców oraz zasady funkcjonowania strzelnic określa ustawa z dnia 21 maja 1999 roku o broni i amunicji (Dz.U. z 2004 roku Nr 52, poz. 525 – t.j. z późn. zm. – w dalszej części u.b.a.).

Definicję broni zawiera art. 4 ust. 1 u.b.a., przez którą należy rozumieć: 1) broń palną, w tym broń bojową, myśliwską, sportową, gazową, alarmową i sygnałową; 2) broń pneumatyczną; 3) miotacze gazu obezwładniającego; 4) narzędzia i urządzenia, których używanie może zagrażać życiu lub zdrowiu: a) broń białą w postaci: - ostrzy ukrytych w przedmiotach niemających wyglądu broni, - kastetów i nunczaków, - pałek posiadających zakończenie z ciężkiego i twardego materiału lub zawierających wkładki z takiego materiału, - pałek wykonanych z drewna lub innego ciężkiego i twardego materiału, imitujących kij bejsbolowy, b) broń cięciwową w postaci kusz, c) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.

Choć ustawodawca nie sformułował definicji amunicji, to wskazał w powołanej ustawie, że w rozumieniu jej przepisów amunicją są naboje przeznaczone do strzelania z broni palnej.

Zasadą jest, że broń palną i amunicję do tej broni można posiadać na podstawie pozwolenia na broń wydanego przez właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby lub siedzibę zainteresowanego podmiotu komendanta wojewódzkiego Policji, a w przypadku żołnierzy zawodowych - na podstawie pozwolenia wydanego przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej (art. 9 ust. 1 u.b.a.). Taki sam obowiązek dotyczy miotaczy gazu obezwładniającego oraz narzędzi i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 u.b.a. (m.in. kusze).

Wyjątek od obowiązku posiadania pozwolenia na broń przewiduje art. 11 u.b.a., który stanowi m.in., że pozwolenia na broń nie wymaga się w przypadku posiadania broni palnej rozdzielnego ładowania, wytworzonej przed 1885 rokiem lub replik tych broni (pkt 10). Co istotne, taka broń nie podlega także rejestracji (art. 13 ust. 1 in fine u.b.a.).

W świetle obowiązujących przepisów prawa wątpliwości mogą pojawić się w kwestii legalności posiadania czarnego prochu, albowiem prima facie art. 11 pkt 10 u.ba. mówi jedynie o broni palnej rozdzielnego ładowania, wytworzonej przed rokiem 1885 oraz replik tej broni. Jednkże podkreślić należy, że ustawa o broni i amunicji nie zawiera żadnego przepisu, który nakazywałby wydawanie osobnego pozwolenia na nabywanie czy posiadanie samej amunicji do broni palnej, a zatem możliwość posiadania amunicji do niej jest nierozłącznie związana z pozwoleniem na posiadania konkretnego egzemplarza broni palnej (art. 14 u.b.a.). Skoro więc racjonalny prawodawca wprowadził takiego rodzaju rozwiązanie ustawowe należy stwierdzić, że w przypadku, kiedy mocą ustawy wyłączone

zostały określone kategorie broni (wyszczególnione w art. 11 u.b.a.) spod rygoru posiadania na nie pozwolenia, to tym samym możliwe jest nabywanie do nich amunicji bez pozwolenia. Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że proch czarny, jako nieznanający zastosowania we współczesnej broni czy to myśliwskiej, sportowej czy należącej do innej z kategorii broni, na posiadanie których wymagane jest pozwolenie, może być swobodnie posiadany przez właścicieli, nie wymagającej, w świetle art. 11 pkt 1 u.b.a. pozwolenia, broni wytworzonej przed 1850 r. lub jej replik. Przedstawione stanowisko znajduje swoje oparcie także w judykatach Sądu Najwyższego oraz poglądach doktryny prawniczej (por. wyrok Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 21 lipca 2011 roku w sprawie III KK 184/2011; uchwała Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie I KZP 29/2009 z glosą Bolesława Kurzępa OSP 2010/9, str. 604).

Odmierna sytuacja dotyczy broni cięciwowej w postaci kusz, których używanie może zagrażać życiu i zdrowiu, która w rozumieniu ustawy o broni i amunicji jest traktowana jako broń. W odróżnieniu bowiem od broni czarnoprochowej nie została ona wymieniona w art. 11 jako broń, której posiadanie nie wymaga zezwolenia. Zatem w celu legalnego posiadania broni cięciwowej w postaci kuszy konieczne jest wystąpienie do powiatowego komendanta policji z wnioskiem o wydanie pozwolenia na ten rodzaj broni. Wskazać jednak należy, iż przepisy ustawy o broni i amunicji nie wskazują precyzyjnie celu jaki należy wskazać we wniosku o pozwolenie na broń cięciwową w postaci kuszy. Przepis art. 10 ust. 2 u.b.a. stanowi, iż „pozwolenie na broń wydaje się w szczególności w celach: rekonstrukcji historycznych (pkt 5), kolekcjonerskich (pkt 6)”. Nadto w ust. 3 art. 10 u.b.a. wskazano, że za ważną przyczynę posiadania broni uważa się w szczególności: udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu, którego statutowym celem jest organizowanie rekonstrukcji historycznych oraz zaświadczenie potwierdzające czynny udział w działalności statutowej - dla pozwolenia na broń do celów rekonstrukcji historycznych (pkt 4); udokumentowane członkowstwo w stowarzyszeniu o charakterze kolekcjonerskim - dla pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich (pkt 5). Oba wyżej powołane przepisy ustawy o broni i amunicji mają charakter wyliczenia przykładowego, o czym przesądza wyrażenie „w szczególności”, a zatem prawnie dopuszczalne jest złożenie wniosku o wydanie pozwolenie na broń w innym celu niż wskazany w art. 10 ust. 2 u.b.a. oraz z powołaniem na inną ważną przyczynę niż wymieniona w art. 10 ust. 3 u.b.a. Mimo, iż wydawałoby się, że bycie aktywnym członkiem stowarzyszenia o charakterze kolekcjonerskim lub którego celem jest organizowanie rekonstrukcji historycznych, jest ważnym powodem wystąpienia z wnioskiem o pozwolenie na broń cięciwową w postaci kuszy, której posiadanie jest uzasadnione właśnie w celach rekonstrukcji historycznej lub

kolekcjonerskiej, to z uwagi na literalne brzmienie przepisu art. 10 ust. 4 u.b.a. takie uzasadnienie wniosku może spotkać się z decyzją odmowną, albowiem powołany przepis zawiera katalog zamknięty broni, którą można posiadać w celach rekonstrukcji historycznych lub w celach kolekcjonerskich. W tym katalogu brak jest broni cięciwowej w postaci kuszy. Zatem wydaje się, że w uzasadnieniu wniosku o pozwolenie na broń, obok rekonstrukcji historycznych lub celów kolekcjonerskich, należy wskazać inny cel uzasadniający posiadanie pozwolenia na ten rodzaj broni.

Wnioski końcowe:

Analiza stanu faktycznego oraz powszechnie obowiązujących przepisów prawa, poglądów doktryny oraz orzecznictwa pozwala na udzielenie odpowiedzi na postawione na wstępie pytanie w sposób wskazany niżej:

- 1) na posiadanie broni czarnoprochowej, która jest bronią rozdzielnego ładowania wytworzoną przed rokiem 1885 oraz replik tej broni nie jest wymagane pozwolenie;
- 2) na posiadanie czarnego prochu nie jest wymagane pozwolenie;
- 3) na posiadanie broni cięciwowej w postaci kuszy konieczne jest pozwolenie wydane przez powiatowego komendanta policji.

Adwokat Marcin Kasperowicz

Otrzymują:

1. Adresat,
2. A/a.